

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران

دستورالعمل

نمونه برداری از فرآورده‌ها و مشتقات نفتی

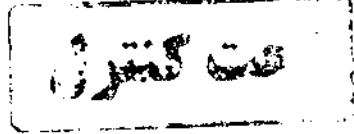
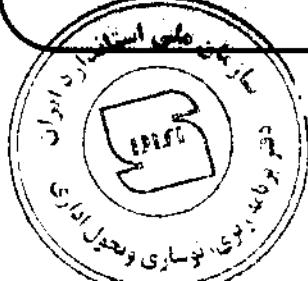
برای تعیین ماهیت و کدگذاری

شماره مدرک: ۱۵۱/۲۶۳

تاریخ تصویب اولیه: ۱۴۰۱/۱۲/۱۰

تاریخ تجدیدنظر: شماره تجدیدنظر: -

این مدرک از نوع برون سازمانی محسوب شده و تحت کنترل می‌باشد. کلیه کاربران این مدرک لازم است قبل از بهره برداری، در خصوص به روز رسانی آن از طریق پورتال سازمان ملی استاندارد ایران اطعیه‌نام حاصل نمایند.

صفحه: ۲۲ از ۱

تاریخ تجدیدنظر: -

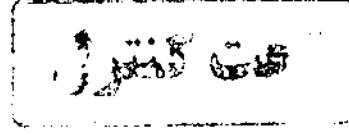
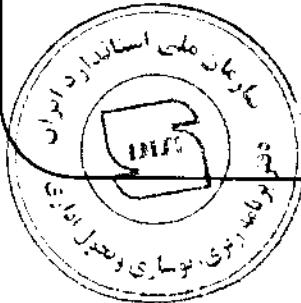
دستورالعمل

شماره تجدیدنظر: *

عنوان: نمونهبرداری از فرآورده‌ها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

وضعیت تجدیدنظر صفحات دستورالعمل

شماره صفحه	تاریخ تجدیدنظر	شرح خلاصه تغییرات	
-	-	-	

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۱ - هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل، تشریح فرآیند نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی می‌باشد.

۲ - دامنه کاربرد

این دستورالعمل در مورد نمونهبرداری از محموله‌های صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت فرآوردها و مشتقات نفتی و همچنین نمونهبرداری از کلیه واحدهای تولید کننده فرآوردها و مشتقات نفتی با هویت قانونی مستقل متقاضی صدور و یا بازنگری کد گذاری و یا محموله‌های مظنون به قاچاق اعلام شده توسط دستگاه‌های کاشف (محموله‌های مکشوفه) کاربرد دارد.

۳ - مسئولیت اجرا و نظارت

مسئولیت اجرای این دستورالعمل بر عهده ادارات کل استاندارد استان‌ها و شرکت‌های بازرگانی نمونهبردار بوده و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی می‌باشد.

۴ - قوانین و مقررات مرتبط

۱-۴ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب سال ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی

۲-۴ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دستورالعمل ماده ۴۵ آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶

۴-۲ آیین نامه اجرایی تعیین طبقه‌بندی و محاسبه کارمزد خدماتی سازمان ملی استاندارد ایران

۵ - تعاریف

در این دستورالعمل علاوه بر تعاریف مندرج در دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردها و مشتقات نفتی در امور گمرکی و سایر روشها و دستورالعمل‌های اجرایی مرتبط، اصطلاحات و یا واژه‌ها با تعاریف زیر کاربرد دارد:

۱-۵ سازمان: منظور سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد.

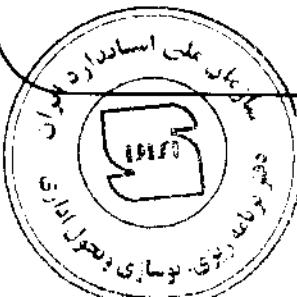
۲-۵ دفتر: منظور دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی می‌باشد.

۳-۵ اداره کل: منظور اداره کل استاندارد مستقر در مرکز استانها می‌باشد.

یادآوری - اداره کل می‌تواند حسب مورد، فعالیت‌های مربوط به این دستورالعمل را به اداره و یا نمایندگی‌های مستقر در شهرستان‌ها و اگذار نماید. لیکن نظارت و پاسخگویی بر عهده اداره کل می‌باشد.

۴-۵ مرکز: منظور مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران می‌باشد که مطابق بند ۱۰ ماده ۷ و ماده ۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد و همچنین ماده ۴ آیین نامه اجرایی آن، به عنوان تنها مرجع رسمی کشور که نسبت به تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انتطاق از جمله آزمایشگاه‌ها و شرکت‌های بازرگانی در چهارچوب وظایف تعیین شده خود اقدام می‌کند.

۵-۵ شرکت بازرگانی: اشخاص حقوقی که به موجب بند ۱۰ ماده ۷ و ماده ۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد به عنوان نهاد بازرگانی کننده داخلی یا خارجی (سورویانس) توسط مرکز، اعتباربخشی شده و در زمینه نمونهبرداری از

کد: ۱۴۰۱۵۶
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۸/۰۱

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

فرآوردها و مشتقات نفتی گواهینامه تأیید صلاحیت بازرگانی بر اساس استاندارد ایزو آی ای سی ۱۷۰۲۰، دریافت نموده باشند که در این دستورالعمل به اختصار شرکت بازرگانی گفته می‌شود.

۵-۴ آزمایشگاه: به آزمایشگاه مجاز اطلاق می‌گردد که زیرمجموعه یک واحد تولیدی فرآوردها و مشتقات نفتی و نبوده، توسط مرکز اعتباربخشی و تأیید صلاحیت شده و فاقد هر گونه تعارض منافع در انجام آزمون مشتقات نفتی و حداقل ریسک بی‌طرفی باشد. فهرست آنها توسط مرکز می‌تأیید صلاحیت ایران، تهیه و مرتباً بروزرسانی می‌گردد. این فهرست ملاک عمل دفتر و ادارات کل استانی جهت ارسال فرآوردها و مشتقات نفتی نمونهبرداری شده قرار می‌گیرد.

۵-۵ متقاضی: متقاضی می‌تواند یکی از موارد زیر باشد:

۵-۶-۱ شخصیت حقیقی و یا حقوقی که اظهارنامه گمرکی بنام آن صادر شده است.

۵-۶-۲ شخصیت حقیقی و یا حقوقی که تقاضای صدور یا بازنگری کد رهگیری فرآوردها و مشتقات نفتی برای محصولات خود را دارد.

۵-۷-۳ دستگاه‌های مرتبط کاشف موضوع ماده ۳۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و تبصره ذیل آن

۵-۷-۴ گمرک: گمرکات اجرایی مستقر در پایانه‌های مرزی و یا غیر مرزی، مناطق ویژه و آزاد اقتصادی که مطابق ماده ۲۳ دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردها و مشتقات نفتی در امور گمرکی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به عنوان گمرک مجاز برای صادرات، عبور (ترانزیت) و ورود موقت فرآوردها و مشتقات نفتی مجاز اعلام می‌شود.

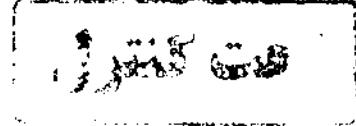
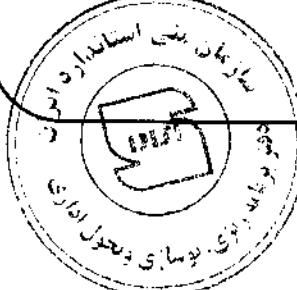
۵-۷-۵ پست: منظور شرکت پست جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

۵-۸-۱ کارگروه استانی: کارگروه استانی متشکل از افراد آموزش دیده شامل نماینده اداره کل، نماینده شرکت پخش فرآوردهای نفتی منطقه‌ای و نماینده اداره کل صمت استان می‌باشد که مرحله بازدید و نمونهبرداری از فرآیند کدگذاری و یا انجام تعیین ماهیت فرآوردها و مشتقات نفتی از طرف دفتر به آنها تفویض شده است.

۵-۸-۲ یادآوری - اعضای کارگروه استانی باید دوره آموزشی تخصصی لازم را مطابق سرفصل هنر مصوب در دفتر آموزش و ترویج سازمان گذرانده و گواهینامه آموزشی اخذ نموده باشند.

۵-۹-۱ کارگروه مرکزی: کارگروه مرکزی متشکل از نماینده‌گان تمام اختیار سازمان، وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد که بر اساس تعاریف مندرج در فصل اول دستورالعمل «اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردها و مشتقات نفتی در امور گمرکی» تشکیل می‌گردد. نماینده‌گان هر دستگاه باید بطور مکتوب و رسمی توسط دستگاه متبع خود به دبیرخانه کارگروه معرفی شوند.

۵-۹-۲ یادآوری نماینده سازمان با تأیید رئیس سازمان معرفی می‌گردد. نماینده می‌بایست رای سازمان را با اجماع سه نفر متخصص معرفی شده از دفتر ارزیابی کیفیت کالای صادراتی و وارداتی، دفتر نظارت بر اجرای استاندارد صنایع غیر فلزی و پژوهشگاه استاندارد حاصل نماید و کنیه مدارک و صور تجلیسات در کارگروه مرکزی باید به امضاء کلیه افراد برسد.

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۱۲-۵ نمونه: نمونه عبارت است از یک یا چند کالا و یا قسمتی از یک بهر (جامعه) به منظور بدست آوردن اطلاعاتی درباره کل جامعه، این اطلاعات به عنوان مبنای جهت تصمیم گیری درباره جامعه و یا فرآیند تولید اقلام جامعه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۳-۵ روش نمونهبرداری: به روشنی اطلاق می‌گردد که بطبق آن یک یا چند نمونه انتخاب می‌شود تا بر اساس آن اطلاعاتی را بدست آورده و در تصمیم گیری از آن استفاده شود.

۱۴-۵ نمونهبرداری: انتخاب مقداری از فرآورده و یا مشتق نفتی برای دستیابی به نمونه ای که نماینده محتويات آن باشد و قراردادن آن در یک ظرف جهت انجام آزمون که می‌تواند در مراحل مختلف تولید، نگهداری و یا از محل‌های تمرکز، عرضه، فروش و صادرات یا واردات بر طبق روش نمونهبرداری مشخص، انجام شود را نمونهبرداری گویند.

۱۵-۵ نمونهبردار: به فردی اطلاق می‌شود که آموزش‌های لازم نمونهبرداری را گذرانده و با استانداردهای ملی مربوطه آشنا شده باشد و توسط اداره کل / شرکت بازرگانی نمونهبردار برای نمونهبرداری انتخاب و معرفی گردد.

۱۶-۵ پلمب: پلمب قطعه‌ای پلاستیکی یا الکترونیکی است که دارای رسمیت قانونی بوده و داخل کشور قابل تولید و استفاده باشد.

۱۷-۵ پلمب کردن نمونه: عبارت است از استفاده از ابزارهای مناسب برای محافظت از نمونه و پیشگیری از هر نوع دخل و تصرف غیرمجاز که دارای علامت مخصوص / کد منحصر بفرد باشد.

۱۸-۵ نمونه شاهد: نمونهای که هم‌مان با نمونه اصلی با شرایط یکسان نمونهبرداری شده و عیناً مشخصات مندرج بر روی نمونه اصلی بصورت غیر قابل تغییر بر روی آن نوشته شده و پس از پلمب تا زمان نیاز در محل معین شده، نگهداری می‌گردد.

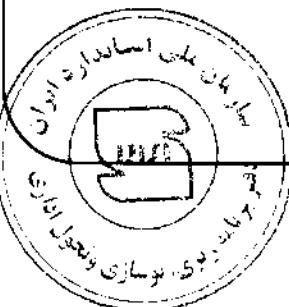
۱۹-۵ میزان نمونه: منظور تعداد، مقدار و یا حجمی از نمونه است که طبق استاندارد ملی مربوطه یا دیگر مدارک معتبر سازمان جهت انجام آزمون‌ها باشیست نمونهبرداری شود.

۲۰-۵ نمونه مخلوط چند مخزن: مخلوطی از نمونهایی که از چندین مخزن تانکر یا کشتی یا دیگر وسائل حمل و نقل که حاوی مواد با ماهیت یکسان هستند، تهیه شده است. اختلاط نمونه‌ها با نسبتی معادل نسبت میزان مواد موجود در مخازنی که از آنها نمونهبرداری انجام شده است، انجام می‌شود.

۲۱-۵ نمونه رانینگ (تمام سطوح): برای تهیه این نمونه، وسیله نمونهبرداری قابل بازشدن را در پایین ترین سطح مخزن قرار داده و با سرعت یکنواختی بالا می‌برند تا هنگام خروج از مایع بین ۷۰ تا ۸۵ درصد آن پر باشد که در این دستورالعمل به اختصار نمونه رانینگ گفته می‌شود.

۲۲-۵ نمونه مقطعی: نمونهای که از یک سطح مقطع عرضی یکنواخت با ارتفاع مشخص، از مخزن برداشته شده است.

۲۳-۵ نمونه مخلوط: نمونه مخلوط تهیه شده از یک مخزن/تانکر است که از اختلاط نمونه‌های سطوح بالایی، میانی و زیرین یک مخزن/تانکر تهیه می‌شود.

دستورالعمل

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۲۴-۵ نمونهبردار خودکار: وسیله‌ای که برای تهیه نمونه معرف واقعی از مایع جاری داخل لوله بکار می‌رود. نمونهبردار خودکار عموماً شامل یک پروب، استخراج کننده نمونه، تجهیزات کنترل کننده جریان و میزان نمونه و دریافت کننده نمونه است.

۲۵-۵ ماده اولیه: ماده‌ای است که برای تولید کالا ضروری بوده و می‌تواند محصول تولیدی همان واحد یا واحد دیگری باشد.

۲۶-۵ محصول: ماده‌ای است که پس از طی فرایند تولید بر روی مواد اولیه، تولید می‌شود.

۶- شرح اقدامات**۶- اقدامات مشترک**

۱-۱ اداره کل می‌تواند بخشی از فرآیند نمونهبرداری و آماده‌سازی را به شرکت‌های بازرگانی با رعایت سایر قوانین و مقررات و رعایت تعریفهای مصوب سازمان برای نمونهبرداری از محموله‌های مکشوفه و یا محموله‌های صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت و یا کدگذاری فرآوردها و مشتقات نفتی واگذار نماید.

۱-۲ نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت در محوطه گمرک در محل مشخصی که مجهز به سکوی ثابت برای نمونهبرداری از تانکرهای حامل فرآوردها و مشتقات نفتی و دوربین با امکان ضبط و ذخیره‌سازی فیلم حداقل به مدت یکسال می‌باشد، انجام می‌گیرد.

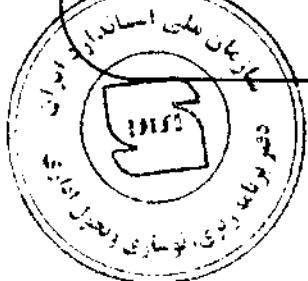
۱-۳ در زمان نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت علاوه بر نماینده گمرک، نماینده صاحب کالا، نمونهبردار، نماینده حراست اداره کل به عنوان نماینده سازمان و نماینده دادستانی حضور داشته باشند.

۱-۴ تمامی مراحل الکترونیکی فرآیند (به عنوان مثال تهیه صورتجلسه، ارسال فیلم، ارسال نتایج آزمون و ...) از طریق سامانه مرتبط صورت پذیرفته و مراحل انجام کار، زمان ارجاع درخواست نمونهبرداری، زمان شروع و زمان بایان نمونهبرداری باید در سامانه ثبت گردد.

۱-۵ تجهیزات مورد نیاز شامل ابزار نمونهبرداری، دوربین قابل نصب بر روی لباس (دوربین سیار کوچک)، تبلت یا وسیله الکترونیکی هوشمند که امکان نصب سامانه/ نرم افزار کاربردی بر روی آن موجود باشد، باید توسط شرکت بازرگانی نمونهبردار تهیه و در اختیار نمونهبردار قرار گیرد. دوربین تهیه شده باید قابلیت اتصال به سامانه/ نرم افزار کاربردی را داشته و ارسال تصاویر ضبط شده از طریق آن صورت پذیرد.

۱-۶ کلیه مراحل نمونهبرداری توسط دوربین‌های نصب شده بر روی لباس نمونهبردار، ثبت و ضبط شده و کنترل و نظارت لازم بمنظور حصول اطمینان از صحبت انجام کار توسط اداره کل با استفاده از فیلمهای دریافتی صورت می‌پذیرد.

۱-۷ ظروف نمونهبرداری، درپوش آلومینیومی هولوگرامدار و پلیم به سفارش دفتر توسط واحدهای تولیدی طرف قرارداد تهیه شده و توسط واحد تولیدی طی صورتجلسه با ذکر تعداد و شماره، تحويل شرکت بازرگانی می‌گردد. يك

سازمان ملی استاندارد ایران

دستورالعمل

شماره تجدیدنظر:

تاریخ تجدیدنظر:

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کندگاری

نسخه از صورتجلسه تحويل نیز به اداره کل جهت بررسی و نظارت ارسال می‌گردد. هرگونه کپی برداری و یا تولید این تجهیزات توسط شرکتهای بازرگانی و یا افراد غیر ممنوع بوده و اداره کل موظف است در صورت مشاهده تخلف، ضمن توقیف ظروف و تجهیزات، مراتب را سریعاً جهت اقدامات قانونی بعدی به امور حقوقی سازمان، حراست مرکزی و دفتر گزارش نماید.

۶-۱-۸ نمونهبردار باید حداقل یک ساعت پس از دریافت درخواست نمونهبرداری در محل مربوطه حاضر شده و فرآیند نمونهبرداری را مطابق یکی از روش‌های اعلام شده در بند ۶-۵ و با حضور افراد ذکر شده در بند ۳-۱-۶ انجام دهد. همچنین نمونه‌های اخذ شده از هر محموله را بلافضله پس از اتمام فرآیند نمونهبرداری تحويل اداره کل دهد.

۶-۱-۹ ادامه فرآیند شامل تخصیص بارکد رمز محرمانه، انتخاب آزمایشگاه و ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه باید صرفاً توسط اداره کل از طریق پست صورت پذیرد و امکان واگذاری این امور به شرکت بازرگانی وجود ندارد.

۶-۱-۱۰ آزمایشگاه جهت آزمون باید بصورت تصادفی و بدون دخالت نیروی انسانی، توسط سامانه انتخاب شده و درخواست انجام آزمون به همراه نوع آزمونهای درخواستی توسط اداره کل از طریق سامانه به آزمایشگاه ارسال گرددند. در صورت امکان، پس از اتمام نمونهبرداری، نماینده حراست اداره کل می‌تواند نمونه‌ها را از شرکت بازرگانی تحويل بگیرد. در غیر اینصورت اداره کل می‌بایست شرایط لازم را جهت تحويل نمونه‌ها از شرکت بازرگانی بنحوی فراهم نماید که نمونه‌ها بلافضله پس از نمونهبرداری (در هر ساعت از شباهه روز) به اداره کل تحويل گردد.

۶-۱-۱۱ حمل نمونه‌ها از محل اداره کل به آزمایشگاه باید از طریق هماهنگی با پست و صرفاً از طریق ارسال محموله‌های پستی انجام گردد. همکاری با پست در قالب تفاهی نامه مشترک صورت می‌پذیرد.

۶-۱-۱۲ اداره کل باید آزمون‌های لازم را مطابق لیست آزمون‌های ابلاغ شده توسط کارگروه مرکزی تعیین نموده و هزینه انجام آنها مطابق آین نامه کارمزد خدماتی توسط اداره کل محاسبه شده و در بستر سامانه و درگاه امن پرداخت الکترونیک از صاحب کالا اخذ گردد. پس از انتخاب آزمایشگاه و ارسال نمونه‌ها، هزینه آزمون از طریق سامانه به حساب آزمایشگاه مربوطه واریز می‌گردد.

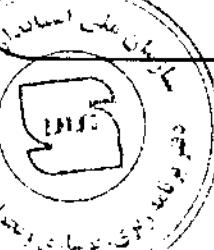
یادآوری - هرگونه دریافت وجه بابت آزمون توسط شرکت بازرگانی و یا آزمایشگاه همکار از صاحب کالا به هر طریق دیگر بغير از روش فوق ممنوع می‌باشد.

۶-۱-۱۳ با توجه به زمان‌بندی در نظر گرفته شده، شرکت بازرگانی نمونهبردار، اداره کل و آزمایشگاه همگی موظف به رعایت زمان‌بندی اعلام شده این دستورالعمل می‌باشند. (کاربرگ «جدول زمان‌بندی نمونهبرداری از مشتقات و فرآورده‌ها و مشتقات نفتی» به شماره مدرک ۷/۲۶۳-۱/۱۵۱)

در صورت عدم رعایت زمان‌بندی، موارد تخلف توسط دفتر شناسایی شده و مطابق بندهای ۶-۱-۶ و ۶-۱-۱۴ برخورد قانونی بعمل می‌آید.

۶-۱-۱۴ در صورت بروز تخلف توسط شرکت بازرگانی در هر یک از مراحل فرآیند مورد اشاره در این دستورالعمل، اداره کل یا دفتر بر اساس دستورالعمل رسیدگی به اختراضات و اختلافات و گزارش‌های واصله در خصوص شرکتهای بازرگانی

دستورالعمل

دستور العمل

تاریخ تجدیدنظر:

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

کالای تأیید صلاحیت شده به شماره مدرک ۱۵۲/۲۳۵ اقدام می‌نماید. در صورتی که عملکرد شرکت بازرگانی واحد مصدق عمل مجرمانه محسوب گردد، حق پیگیری حقوقی/کیفری از طریق مراجع ذیربیط برای سازمان محفوظ است.

۶-۱۵ در صورت بروز تخلف توسط آزمایشگاه همکار، علاوه بر کاهش ظرفیت آزمایشگاه توسط دفتر، گزارش آن به واحد نظارت مربوطه جهت اقدام حسب مقررات ارجاع می‌گردد.

۶-۲ ابزار و تجهیزات نمونهبرداری

برای نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی مایع و یا گاز ابزار و وسایل مختلفی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. ابزار قابل قبول برای نمونهبرداری از مشتقات نفتی مایع عبارت است از بشر یا بطی سنجین شده که امکان غوطه‌ورشدن در داخل مایع را داشته باشد. همچنین برای نمونهبرداری از مشتقات نفتی تحت فشار (گاز مایع) باید از سیلندر حجم ثابت دارای شیر استفاده شود. شکل و نحوه استفاده از ابزارهای فوق بر اساس استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹ خواهد بود.

۶-۳ ظروف نگهداری نمونه‌ها

۱-۳-۶ ظروف نگهداری نمونه‌های اخذ شده از محموله‌های صادراتی فرآوردها و مشتقات نفتی و نمونه‌های شاهد باید دارای حجم یک لیتر باشد. جنس این ظروف باید از جنس آلومینیوم باشد. درب این ظروف نیز می‌بایست دارای رزوه و پیچی باشد تا ظرف را کاملاً درزیندی نماید. همچنین علامت استاندارد بصورت برجسته بر روی بدنه ظروف حکم می‌شود.

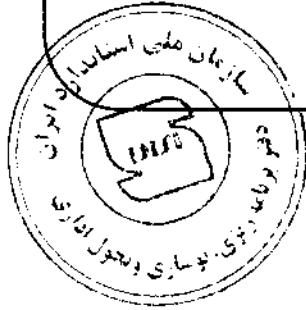
۶-۳-۷ نمونه باید حداقل ۸۵ درصد فضای داخلی ظرف را اشغال نماید. نمونه‌ها قبل از ارسال به آزمایشگاه می‌بایست دور از نور و در جای خشک و خنک نگهداری گردد. در صورت فرار بودن نمونه، نگهداری آنها در داخل حمام یخ ضروری است. شرایط نگهداری در حمام یخ می‌بایست به گونه‌ای باشد که در صورت آب شدن یخ، امکان اختلاط آب با نمونه‌ها وجود نداشته باشد.

۶-۳-۸ پیش از پلمب درب بطی، یک درپوش آلومینیومی هولوگرام‌دار بر روی دهانه بطی چسبانده می‌شود. این درپوش می‌بایست توسط آزمایشگاه همکار در زمان آزمون برداشته شود. اداره کل باید درپوش‌های هولوگرام‌دار را با تعداد مشخص تحويل شرکت بازرگانی نماید و بر تعداد استفاده شده نظارت کند.

۶-۳-۹ در صورت مخدوش بودن هولوگرام، موارد توسط آزمایشگاه باید قبل از آزمون به اداره کل گزارش گردد.

۶-۳-۱۰ درب بطی‌ها به نحوی طراحی شود که امکان پلمب آن وجود داشته باشد و بازگردان درب بطی بدون شکستن آن امکان پذیر نباشد. بر روی هر درب یک شماره چاپ می‌گردد. شماره اختصاص یافته به هر درب منحصر بفرد بوده و امکان تغییر آن پس از استفاده وجود ندارد.

۶-۳-۱۱ بطی‌های پلمب شده در داخل یک جعبه قابل ردیابی پلمب شده، قرار می‌گیرد. ردیابی آنها توسط سامانه از زمان پلمب نمونه تا زمان تحويل به آزمایشگاه باید صورت پذیرد و مسیر انتقال ظروف در سامانه ثبت و مستند گردد.

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۷-۳-۶ در صورت امکان، پس از اتمام نمونهبرداری، نماینده حراست اداره کل می‌تواند نمونه‌ها را از شرکت بازرگانی تحویل بگیرد. در غیر اینصورت اداره کل می‌بایست شرایط لازم را جهت تحویل نمونه‌ها از شرکت بازرگانی بنحوی فراهم نماید که نمونه‌ها بلافضله پس از نمونهبرداری (در هر ساعت از شبانه روز) به اداره کل تحویل گردد.

۷-۳-۷ پس از انتقال نمونه‌ها به اداره کل، پلمب درب جعبه باز شده و درب ظروف توسط اداره کل فک پلمب می‌گردد. سپس بدون مخدوش کردن درپوش آلومینیومی هولوگرام دار، یک درب جدید بر روی ظرف پلمب می‌گردد. بارگذاری رمز محترمانه از سامانه دریافت شده و بر روی ظروف الصاق می‌گردد. ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه همکار با شماره بارگذاری رمز محترمانه جدید نصب شده بر روی ظرف انجام می‌گردد.

۷-۳-۸ ظروف دارای ویژگی‌های فوق را به همراه درب دارای قابلیت نصب پلمب شماره‌دار و درپوش آلومینیومی هولوگرام دار توسط واحدهای تولیدی طرف قرارداد تهیه شده و طی صورتجلسه با درج شماره و تعداد تحویل شرکت بازرگانی می‌گردد.

۴-۶ روش‌های نمونهبرداری

۴-۶-۱ روش نمونهبرداری از تانکرهای حمل فرآوردها و مشتقات نفتی مایع

برای نمونهبرداری از تانکرهای حمل فرآوردها و مشتقات نفتی مایع بایستی از هریک از سه دریچه تانکر در سه ارتفاع بالایی، میانی و زیرین نمونهبرداری بصورت رانینگ یا مقطعی انجام شود. در صورت اخذ نمونه مقطعی، نمونه‌های اخذ شده با یکدیگر ترکیب شده و یک نمونه مخلوط به عنوان نمونه نماینده آن تانکر تهیه گردد. نمونه مخلوط/ رانینگ تهیه شده از هر سه تانکر با هم مخلوط و در نهایت یک نمونه یک لیتری مخلوط شده به عنوان نمونه اصلی (نماینده سه تانکر) به آزمایشگاه همکار ارسال می‌شود. همچنین یکی از تانکرها بصورت تصادفی انتخاب شده و یک نمونه مخلوط نماینده آن تانکر نیز به آزمایشگاه ارسان می‌شود. بنابراین تعداد نمونه‌های هر محموله صادراتی بر اساس تعداد تانکرهای آن محموله به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

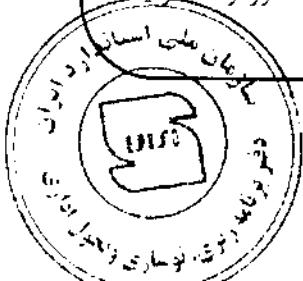
$$\left[\frac{۱}{۳} / \text{تعداد تانکر} \right] = \text{تعداد نمونه}$$

نحوه اختلاط نمونه‌های مجزا باید مطابق بند ۹-۲-۶ استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹ صورت پذیرد.

به ازاء هر نمونه اصلی، دو نمونه یک لیتری نیز به عنوان شاهد تهیه و پس از پلمب مطابق بند ۶-۸ اقدام می‌گردد.

۶-۴-۲ روش نمونهبرداری از تانکرهای حمل فرآوردها و مشتقات نفتی تحت فشار (گاز مایع)

برای نمونهبرداری از تانکرهای حمل فرآوردها و مشتقات نفتی تحت فشار (حاوی گاز مایع) می‌بایست از سیلندرهای مخصوص استفاده شود. با توجه به اینکه اختلاط نمونه‌های گاز مایع به راحتی امکان پذیر نیست، لذا از هر تانکر باید یک نمونه جداگانه تهیه شود. در این شرایط چنانچه امکان اتصال سیلندر نمونهبرداری به شیر خروجی تانکر و نمونه-برداری از آن به دلیل حفظ ایمنی وجود نداشته باشد، صاحب کالا موظف است پیش از بارگیری محموله، درخواست نمونهبرداری از مخزن نگهداری محصول را به گمرک و اداره کل اعلام نماید. در این صورت اداره کل موظف است پس از دریافت درخواست نمونهبرداری از طرف گمرک، نسبت به نمونهبرداری از مخزن معرفی شده با حضور و مستوفیت

دستورالعمل

تاریخ تجدیدنظر: -

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

نماینده گمرک اقدام نماید. نمونهبرداری از مخازن تحت فشار باید مطابق روش‌های ذکر شده در استاندارد ملی ۴۱۸۹ انجام شود.

یادآوری - در صورتی که به هر دلیل صاحب کالا متفاضی نمونهبرداری از مخزن نگهداری محصول باشد، امکان نمونهبرداری از مخزن توسط نمونهبردار با حضور صاحب کالا، نماینده حراست اداره کل و با حضور و مسئولیت نماینده گمرک وجود دارد.

۶-۴-۳ نمونهبرداری از محموله‌های نفتی دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد و مظروف

در خصوص نمونهبرداری از محموله‌های نفتی دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد و مظروف، می‌بایست کلیه ظروف اعم از بطری، کیسه، جعبه، قوطی و یا بشکه بطور کامل از داخل کانتینر حمل و نقل در محوطه گمرک توسط صاحب کالا تخلیه شده و سپس بر اساس استاندارد ملی شماره ۱۸۲۲۷ و جدول ۷ استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹، تعداد نمونه‌های لازم محاسبه گردد.

یس از تعیین تعداد نمونه لازم، شماره ظرف برای جداسازی، بصورت تصادفی توسط نرم افزار هوشمند متخصص می‌گردد.

نمونهبردار موظف است شمارش برای جداسازی ظروف را مطابق شماره تعیین شده توسط نرم افزار انجام دهد. سپس همه نمونه‌های جدادشده در یک ظرف تمیز و عاری از آلودگی با یکدیگر مخلوط شده و ۳ نمونه یکی به عنوان نمونه اصلی جهت ارسال به آزمایشگاه همکار و دو نمونه شاهد از مخلوط مطابق بند ۸-۶ تهیه گردد. مقدار هر نمونه با توجه به نوع کالا باید به اندازه‌ای باشد که انجام کلیه آزمون‌های اعلام شده برای آن فرآورده قابل انجام باشد. در هر صورت هیچ نمونه‌ای نباید کمتر از یک لیتر/ یک کیلو باشد.

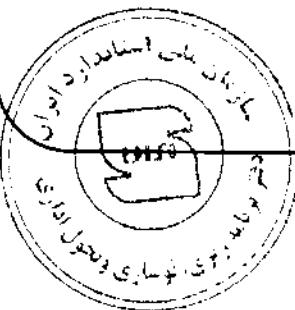
چنانچه در یک اظهارنامه گمرکی، فرآورده‌های مختلف موضوع این دستورالعمل، دارای مشخصات و ویژگی‌های متفاوت وجود داشته باشد، جهت تشخیص و حصول اطمینان از عدم وجود فرآورده نفتی یارانه‌ای، باید از هر دسته از فرآورده‌ها (دارای مشخصات واحد) بصورت جداگانه و مطابق رویه فوق نمونهبرداری گردد.

حمل و صادرات فرآورده‌ها و مشتقات نفتی مشمول استاندارد اجباری بدون رعایت الزامات بسته‌بندی و نشانه‌گذاری اشاره شده در استاندارد ملی مربوطه (خصوصاً بصورت فله) مجاز نمی‌باشد.

۶-۴-۴ روش نمونهبرداری از مخازن نگهداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخازن قائم)

نمونهبرداری از مخازن با توجه به نوع فرآورده (گاز و یا مایع) و شرایط عملیاتی مخزن (دارای شیر خروجی و ...) می‌تواند متفاوت باشد. در استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹ تمام روش‌های اصولی برای نمونهبرداری از مخازن مختلف بر اساس ویژگی‌های آنها ارائه شده است. لذا نمونهبرداری از مخازن باید بر اساس استاندارد ذکر شده انجام شود.

یادآوری - در صورتی که مخازن دارای فرآورده مایع ناشد باید سه نمونه مقطعی از بالا، میانه و پایین مخزن برداشته شده و با یکدیگر مخلوط گردد. اگر کف مخزن دارای آب و یا لجن باشد، بزید ارتفاع آن از ارتفاع مایعت نفتی جدا گردد بنحوی که نمونه مقطعی پایین مخزن فاقد آب و لجن انتهای مخزن باشد.

تشریف

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۴-۵-۴ روش نمونهبرداری از واگن ریلی

نمونهبرداری از واگن های ریلی مشابه نمونهبرداری از مخازن افقی شرح داده شده در استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹ می باشد. بدین منظور باید از هر واگن یک نمونه اصلی و دو نمونه شاهد مطابق بند ۸-۶ تهیه گردد. برای تهیه نمونهها از روش نمونهبرداری مقطعی از سه مقطع پایین، میانه و بالای مخزن واگن نمونه تهیه شده و سه نمونه با یکدیگر مخلوط می گردد. به عنوان روش جایگزین می توان از تهیه نمونه رانینگ برای هر مخزن نیز استفاده کرد.

۴-۶ روش نمونهبرداری از کشتی

برای نمونهبرداری از کشتی باید از هر یک از مخازن کشتی یک نمونه اصلی و دو نمونه شاهد مطابق بند ۸-۶ تهیه شود. برای تهیه نمونهها از روش نمونهبرداری مقطعی از سه مقطع پایین، میانه و بالای مخزن نمونه تهیه شده و سه نمونه با یکدیگر مخلوط می گردد. به عنوان روش جایگزین می توان از تهیه نمونه رانینگ برای هر مخزن نیز استفاده کرد. نحوه نمونهبرداری از مخازن کشتی به طور کامل در استاندارد ملی شماره ۴۱۸۹ شرح داده شده است. یادآوری - در هر شرایط نمونهبرداری از خط لوله انتقال فرآورده به کشتی مورد قبول نمی باشد و نمونهبرداری باید پس از بزرگیری کامل کشتی وارد مخازن آن تهیه گردد.

۷-۴-۶ روش نمونهبرداری از فلکسی

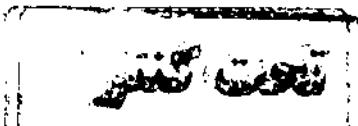
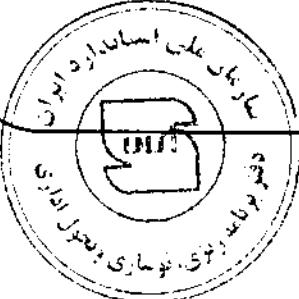
استفاده از فلکسی برای حمل محموله های صادراتی مشتقات و فرآوردها و مشتقات نفتی مجاز نمی باشد. در صورتی که صاحب کالا محموله خود را با استفاده از فلکسی حمل نماید، باید آن را در مخزن تحت کلید گمرک تخلیه نموده و سپس نمونهبرداری از مخزن مطابق روش بند ۴-۶-۶ انجام گردد.

نمونهبرداری از محموله های نفتی صادراتی از داخل دریچه فلکسی مجاز نمی باشد و در صورت انجام این کار توسط شرکت بازرگانی نمونهبردار و یا کارشناس اداره کل، موضوع تخلف محسوب شده و مطابق قانون برخورد می شود.

۶-۵-۵ شرح فرآیند نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی و عبور (ترانزیت) و ورود موقت**۶-۵-۱ مرحله ارسال درخواست نمونهبرداری**

۶-۵-۱-۱ حداقل یک ساعت بعد از درخواست نمونهبرداری از محموله های صادراتی و یا عبوری (ترانزیت) توسط گمرک، اداره کل درخواست را از طریق سامانه به شرکت بازرگانی نمونهبردار و یا کارشناس نمونهبردار اداره کل ارجاع نماید.

۶-۵-۲ شرکت بازرگانی/کارشناس نمونهبردار، بلافضله پس از دریافت درخواست نمونهبرداری از طریق سامانه، نام و مشخصات نمونهبردار را به اداره کل اعلام کرده و درخواست را به نمونهبردار ارجاع نماید. هر گونه ارجاع درخواست نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی و عبور (ترانزیت) صرفاً باستی توسط اداره کل به شرکت بازرگانی صورت پذیرد و شرکت بازرگانی در صورت ارسال درخواست نمونهبرداری توسط سایر اشخاص از جمله گمرک، صاحب کالا، تولیدکننده و ... باید از پذیرش آن جدا خودداری نماید.

دستور العمل

تاریخ تجدیدنظر: -

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کندگاری

۶-۱-۳-۱۰۵-۶ اداره کل پس از دریافت اطلاعات از شرکت بازرگانی باید نسبت به اعلام مشخصات نمونهبردار و زمان نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی و عبور (ترانزیت) به گمرک، حراست اداره کل و دادستانی جهت حضور نمایندگان آنها در محل نمونهبرداری اقدام نماید.

۶-۱-۴-۵ شخص نمونهبردار پس از دریافت درخواست نمونهبرداری باید حداقل یک ساعت پس از دریافت درخواست نمونهبرداری در محل نمونهبرداری حاضر شده و زمان شروع فرآیند نمونهبرداری را در سامانه وارد نماید.

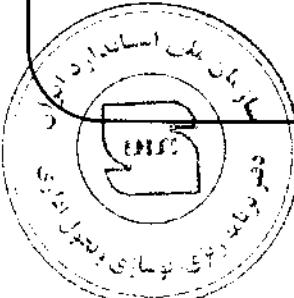
۶-۲-۵ مرحله نمونهبرداری

۶-۱-۲-۵-۶ نمونهبرداری باید مطابق یکی از بندهای ۶-۴-۶ الی ۶-۷-۴ انجام شود و کلیه مراحل آن از زمان شروع، شماره پلاک خودروهای حامل کالا/ شماره کانتینر/مخزن کشته / واگن قطار، نام صاحب کالا، نمایندگان حاضر، مراحل نمونهبرداری و اختلاط نمونه ها، جمع آوری نمونه ها در ظروف مخصوص نمونهبرداری، پلمب ظروف و زمان پایان فرآیند توسط دوربین نصب شده بر روی لباس نمونهبردار و همچنین دوربینهای نصب شده در محوطه گمرک ضبط گردد. فیلم ضبط شده توسط دوربین نمونهبردار از طریق سامانه/نرم افزار کاربردی بصورت برش خطي به اداره کل ارسال شده و یا حداقل همزمان با تحويل نمونه ها به اداره کل، در سامانه بارگذاری گردد. فیلم های تهیه شده باید تا زمان پایان رسیدگی به پرونده مربوط به آن محموله و یا اعلام رای نهایی توسط مراجع قضایی نگهداری گردد.

۶-۲-۵-۶ تهیه صورتجلسه نمونهبرداری بر عهده شخص نمونهبردار بوده و باید در زمان نمونهبرداری بصورت الکترونیکی در سامانه ثبت گردد. با ثبت درخواست توسط نمونهبردار در داخل سامانه، فرم صورتجلسه با کد منحصر بفرد برای نمونهبرداری از محموله مورد نظر تولید شده و در اختیار نمونهبردار قرار می گیرد. کد صورتجلسه حاوی اطلاعات مربوط به شماره کوتاژ، کد گمرک و زمان نمونهبرداری می باشد که بصورت یک بارگرد توسط سامانه تولید و روی فرم صورتجلسه درج می گردد. اطلاعات درخواستی باید مطابق یکی از فرم های صورتجلسه نمونهبرداری توسط نمونهبردار در صورتجلسه الکترونیکی ثبت گردد. (کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)» به شماره مدرک ۱-۱۵۱/۲۶۳/ک، یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخازن)» به شماره مدرک ۱-۱۵۱/۲۶۳-۲/ک و یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)» به شماره مدرک ۱-۱۵۱/۲۶۳-۳/ک)

۶-۳-۵ نمونهبرداری از هر اظهارنامه صادراتی باید یک مرتبه و بطور کامل انجام گردد. انجام نمونهبرداری طی چند مرحله از یک کوتاژ اظهار شده، معجاز نمی باشد.

۶-۴-۲-۵-۶ پس از اتمام نمونه گیری، نمونه های تهیه شده باید در داخل ظروف مطابق شرایط ذکر شده در بند ۶-۴ و بند ۶-۷-۱ جمع آوری گردد. بر روی هر بطری، باید یک درپوش آلومینیومی هولوگرام دار چسبانده شده و یک درب شماره دار پلمب گردد. سپس شماره شماره پلاک خودروها/شماره کانتینر/واگن/مخزن کشته که منبع تهیه نمونه است، در فرم صورتجلسه الکترونیکی توسط نمونهبردار ثبت گردد. بطری های حاوی نمونه پلمب شده، باید در داخل یک جعبه قابل ردیابی قرار گیرد و درب جعبه نیز پلمب گردد.

تحتسته

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۶-۵-۵ پس از انجام فرآیند نمونهبرداری، صورتجلسه مطابق یکی فرم های نمونهبرداری توسط نمایندگان حاضر در محل بصورت الکترونیکی امضاء شده و پس از تأیید نهایی و امضاء نمونهبردار بلافاصله بصورت برخط و از طریق سامانه به اداره کل ارسال می گردد. (کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)» به شماره مدرک ۱-۱۵۱/۲۶۲/ک، یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخازن)» به شماره مدرک ۲-۱۵۱/۲۶۳/ک و یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)» به شماره مدرک ۳-۱۵۱/۲۶۴/ک). در صورت عدم تائید هر یک از نمایندگان حاضر، نمونهبرداری می باشد مجدداً تکرار گردد.

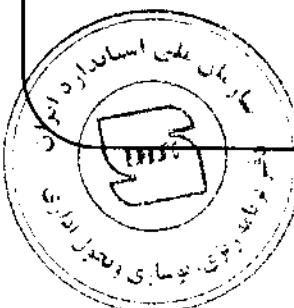
۶-۵-۶ اداره کل موظف است ظرف حداکثر سه ساعت بعد از دریافت مستندات، با مشاهده فیلم نمونهبرداری و صورتجلسه تهیه شده، صحبت نمونهبرداری را بررسی نموده و در صورت صحبت انجام فرآیند، تأیید نهایی نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی و عبور (ترانزیت) را به نمونهبردار و گمرک اعلام نماید. در صورت مشاهده نقص یا اشکال در فرآیند نمونهبرداری، اداره کل باید بلافاصله موارد را به نمونهبردار جهت اصلاح و یا تکرار فرآیند نمونهبرداری اعلام نماید. در صورت عدم تأیید فرآیند نمونهبرداری توسط اداره کل، نمونهبردار موظف است نسبت به رفع نقص و اشکالات اعلام شده و یا تکرار فرآیند مذکور و تهیه نمونههای جدید اقدام نماید. خروج محموله پیش از تأیید نمونهبرداری توسط اداره کل مجاز نبوده و گمرک صرفاً در صورت صدور مجوز توسط اداره کل می تواند اجازه خروج کالا از کشور را صادر نماید. در صورتی که بدلاًیل مختلف از جمله قطع بودن اینترنت و یا سرعت پایین آن، امکان ارسال فیلم و صورتجلسه در زمان مقرر به اداره کل میسر نباشد، مدیر کل می تواند با ذکر دلایل مربوطه نسبت به تمدید مهلت ۲ ساعته برای یک مرتبه اقدام نماید.

۶-۵-۷ پس از تأیید نمونهبرداری توسط اداره کل، نمونهبردار باید بلافاصله نمونههای پلمب شده را برای اداره کل ارسال نماید. نگهداری نمونهها توسط شرکت بازرگانی و یا نمونهبردار به هیچ عنوان مجاز نمی باشد. در صورت امکان و فراهم بودن شرایط، پس از تأیید نمونهبرداری، نماینده حراست اداره کل می تواند نمونهها را تحويل بگیرد. در غیر اینصورت، اداره کل می باشد شرایط لازم جهت دریافت نمونهها در هر ساعتی از شبانه روز را مهیا نماید.

همچنین نمونههای شاهد پلمب شده با شرایط مشابه، بسته بندی و پس از دریافت رسید تحويل نماینده گمرک گردد. (کاربرگ «فرم رسید تحويل نمونه شاهد» به شماره مدرک ۶-۱۵۱/۲۶۳/ک)

۶-۵-۸-۲ اداره کل باید مسیر انتقال ظروف نمونهبرداری را از زمان تحويل به شرکت بازرگانی تا زمان دریافت نتایج آزمون با استفاده از سامانه ردیابی و کنترل نماید.

۶-۵-۹ در صورت تأیید صحبت مسیر انتقال و عدم مشاهده انحراف از مسیر و یا توقف غیرعادی، با استفاده از سامانه مربوطه بارگرد رمز محرومانه منحصر بفرد برای هر نمونه ایجاد شده و روی الصاق می گردد. سپس بدون مخدوش کردن در پوشش آلومینیومی هولوگرام دار، درب پلمب شده شماره دار باز شده و یک درب جدید بدون شماره مجدداً پلمب گردد.

ثبت نام

دستور العمل

عنوان: نمونه برداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۳-۵-۶ مرحله انجام آزمون

۶-۵-۱ از مایشگاه باید بدون دخالت نیروی انسانی و بصورت تصادفی توسط سامانه انتخاب شده و در خواست آزمون از طریق سامانه به آزمایشگاه انتخاب شده ارجاع گردد.

۶-۵-۲ ظروف پلصب شده حاوی نمونه‌ها در داخل جعبه قابل ردیابی قرار داده شده و پس از پلصب به شرکت پست جهت انتقال به آزمایشگاه تحويل می‌گردد. از زمان دریافت نمونه‌ها، اداره کل به مدت دو روز کاری مهلت دارد که نمونه‌ها را آماده کرده و تحويل پست نماید. در خصوص نمونه‌های عبور (ترانزیت)، اداره کل تنها یک روز کاری مهلت دارد که نسبت به تحويل نمونه‌ها به پست اقدام نماید.

۶-۵-۳ اداره کل باید مسیر انتقال ظروف حاوی نمونه را تا زمان دریافت نتایج آزمون ردیابی نماید تا از عدم جابجایی نمونه‌ها مطمئن شود.

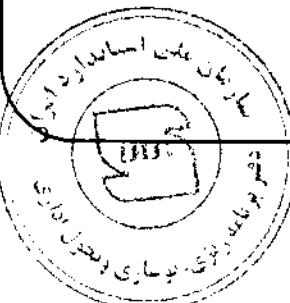
۶-۵-۴ آزمایشگاه همکار پس از دریافت نمونه‌ها، باید دریافت آنها را از طریق سامانه به اداره کل اعلام نموده و حداقل ۱۰ روز کاری مهلت دارد که نسبت به انجام آزمون و ارسال نتایج آزمون در سامانه اقدام نماید. در خصوص نمونه‌های عبور (ترانزیت)، آزمایشگاه ۲۴ ساعت پس از دریافت نمونه، مکلف به بارگذاری نتایج آزمون در سامانه می‌باشد. پس از اتمام مهلت تعیین شده، سامانه هشداری به آزمایشگاه همکار و اداره کل ارسال می‌نماید. اداره کل باید بصورت کتبی از آزمایشگاه پیگیری لازم را جهت تسريع در ارسال نتایج بعمل آورد. در صورت عدم توجه آزمایشگاه به زمان‌بندی، پس از بارگذاری نتایج، تخلف آزمایشگاه و تأخیر در ارسال نتایج از طریق سامانه به دفتر اعلام می‌گردد. تأخیر در ارسال نتایج توسط آزمایشگاه‌ها دارای امتیاز منفی برای آنها بوده و در هر بار تأخیر، ۱۰ درصد از ظرفیت نمونه‌های ارسالی به آنها توسط سامانه کاسته خواهد شد. در صورتی که بعد از گذشت ۳ ماه از کاهش ظرفیت، هیچگونه تأخیر در اعلام نتایج آزمون و یا تخلفات دیگر از آزمایشگاه مشاهده نشود، آزمایشگاه می‌تواند در خواست برگشت ظرفیت به میزان اولیه را به دفتر ارسال نماید. دفتر در صورت تأیید عدم مشاهده تخلف می‌تواند بعد از ۳ ماه، ظرفیت آزمایشگاه را به حالت اولیه برگرداند.

۶-۵-۵ آزمایشگاه باید هرماه یکبار ظروف نمونه آزمون شده را به اداره کل عودت نماید.

۶-۵-۶ در صورت وجود باقیمانده نمونه، توسط آزمایشگاه بمدت ۲ ماه مطابق شرایط بند ۲-۸-۶ نگهداری شده و پس از اتمام زمان دو ماهه آزمایشگاه باید جهت امحاء باقیمانده نمونه به همراه ظروف نمونه را به اداره کل عودت نماید.

۶-۵-۷ اداره کل بر اساس تفاهم نامه با شرکت پخش منطقه‌ای و سازمان پسماند شهرداری، می‌تواند باقیمانده فرآورده‌ها و مشتقات نفتی را جهت امحاء به شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه طی صورت جلسه ای تحويل نموده و ظروف نمونه را به سازمان بازیافت پسماند شهرداری ارسال نماید.

۶-۵-۸ اطلاعات مربوط به ردیابی هر ظرف باید در محل مناسب ذخیره و تا زمان پایان رسیدگی به پرونده مربوط به آن محموله و یا اعلام رای نهایی توسط مراجع قضایی نگهداری گردد.

نهضت تحقیق

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۶-۵-۴ مرحله بررسی نتایج آزمون

۶-۵-۴-۱ پس از دریافت نتایج آزمون از آزمایشگاه، اداره کل حداکثر طرف دو روز کاری کلیه مدارک را از طریق سامانه مرتبط جهت بررسی به کارگروه استانی امرکزی ارسال می‌نماید.

۶-۵-۴-۲ تعیین ماهیت توسط کارگروه استانی امرکزی انجام شده و اعلام نظر کارگروه از طریق سامانه به گمرک اجرایی ارسال می‌گردد.

۶-۶-۱ مرحله ارسال درخواست نمونهبرداری

۶-۶-۱-۱ دستگاه‌های کاشف باید در صورت نیاز به نمونهبرداری از محموله کشف شده، مراتب را کتاباً به اداره کل اعلام نمایند.

۶-۶-۱-۲ اداره کل پس از دریافت درخواست از دستگاه‌های کاشف، ضمن اعلام درخواست به حراست اداره کل جهت حضور نماینده، درخواست نمونهبرداری را حداکثر طرف یک ساعت از طریق سامانه برای نمونهبردار ارسال نماید.

۶-۶-۲ مرحله نمونهبرداری

۶-۶-۲-۱ نمونهبردار موظف است حداکثر یک روز پس از دریافت درخواست نمونهبرداری، در محل اعلام شده حاضر و نمونهبرداری را انجام دهد.

۶-۶-۲-۲ ادامه مراحل و شرایط لازم در خصوص نمونهبرداری برای این محموله‌ها مطابق یکی از روش‌های ذکر شده در بند ۶-۶ می‌باشد.

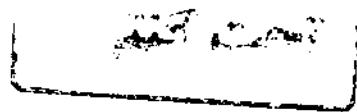
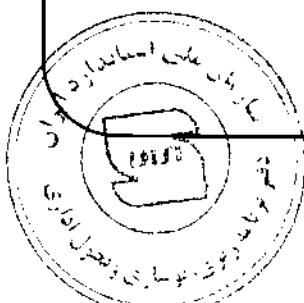
۶-۶-۲-۳ پس از اتمام فرآیند نمونهبرداری، صورتجلسه الکترونیکی باید مطابق یکی از فرم‌های نمونهبرداری تهیه و امضاء نماینده دستگاه کاشف، نماینده صاحب کالا، نماینده حراست اداره کل و نمونهبردار بصورت الکترونیکی درج گردد. (کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۱/ک، یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخازن)» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۲/ک و یا کاربرگ «فرم نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۳/ک)

۶-۶-۲-۴ نمونه‌های اخذ شده به عنوان نمونه اصلی به همراه یک نمونه شاهد بلافضله به اداره کل ارسال و یک نمونه شاهد نیز تحويل نماینده دستگاه کاشف شده و رسید تحويل دریافت گردد. (کاربرگ «فرم رسید تحويل نمونه شاهد» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۶/ک)

۶-۶-۲-۵ نگهداری نمونه‌ها توسط نمونهبردار و تاخیر در ارسال نمونه‌ها به اداره کل به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

۶-۶-۳ مرحله انجام آزمون

۶-۶-۳-۱ اداره کل باید مراحل مربوط به تخصیص بارکد رمز محترمانه، انتخاب آزمایشگاه و ارسال نمونه‌ها از طریق پست به آزمایشگاه را مشابه بند ۶-۵-۳ مطابق زمان‌بندی اعلام شده انجام دهد.

دستور العمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۴-۳-۶ آزمایشگاه همکار پس از دریافت نمونه‌ها، باید دریافت آنها را از طریق سامانه به اداره کل اعلام نموده و حداقل ۳ روز کاری مهلت دارد که نسبت به انجام آزمون و ارسال نتایج آزمون در سامانه اقدام نماید. پس از اتمام مهلت تعیین شده، سامانه هشداری به آزمایشگاه همکار و اداره کل ارسال می‌نماید. اداره کل باید بصورت کتبی از آزمایشگاه پیگیری لازم را جهت تسریع در ارسال نتایج به عمل آورد. در صورت عدم توجه آزمایشگاه به زمان‌بندی، پس از بارگذاری نتایج، تخلف آزمایشگاه و تأخیر در ارسال نتایج از طریق سامانه به دفتر اعلام می‌گردد. تأخیر در ارسال نتایج توسط آزمایشگاه‌ها دارای امتیاز منفی برای انها بوده و در هر بار تأخیر، ۱۰ درصد از ظرفیت نمونه‌های ارسالی به آنها توسط سامانه کاسته خواهد شد. در صورتی که بعد از گذشت ۳ ماه از کاهش ظرفیت، هیچگونه تأخیر در اعلام نتایج آزمون و یا تخلفات دیگر از آزمایشگاه مشاهده نشود، آزمایشگاه می‌تواند درخواست برگشت ظرفیت به میزان اولیه را به دفتر ارسال نماید. دفتر در صورت تأیید عدم مشاهده تخلف می‌تواند بعد از ۳ ماه، ظرفیت آزمایشگاه را به حالت اولیه برگرداند.

۴-۳-۶ آزمایشگاه باید هرماه یکبار ظروف نمونه آزمون شده را به اداره کل عودت نماید.

۶-۳-۶ در صورت وجود باقیمانده نمونه، توسط آزمایشگاه بمدت ۲ ماه مطابق شرایط بند ۴-۸-۶ نگهداری شده و پس از اتمام زمان دو ماهه آزمایشگاه باید جهت امتحان باقیمانده نمونه به همراه ظروف نمونه را به اداره کل عودت نماید.

۶-۳-۶ اداره کل بر اساس تفاهم‌نامه با شرکت پخش منطقه‌ای و سازمان پسمند شهرداری، می‌تواند باقیمانده فرآوردها و مشتقات نفتی را جهت امتحان به شرکت پخش فرآوردهای نفتی منطقه طی صورت جلسه‌ای تحويل نموده و ظروف نمونه را به سازمان بازیافت پسمند شهرداری ارسال نماید.

۶-۶ مرحله بررسی نتایج آزمون

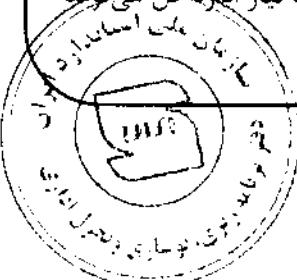
۶-۴-۶ پس از دریافت نتایج آزمون، اداره کل باید ظرف حداقل دو روز کاری، نتایج را به همراه سایر مدارک (در صورت وجود) به کارگروه استانی/مرکزی برای تعیین ماهیت ارسال نموده و پس از اعلام نظر کارگروه، نتیجه نهایی را به صورت مکتوب به دستگاه کاشف اعلام نماید.

۶-۷-۶ شرح فرآیند نمونهبرداری مربوط به کدگذاری

۶-۷-۶ مرحله ارسال درخواست نمونهبرداری

۶-۱۷-۶ ۱ اداره کل پس از دریافت درخواست متقاضی کدگذاری از طریق سامانه باید زمان بازدید را تعیین و حداقل طرف دو روز کاری پس از دریافت درخواست، زمان و مکان را به صورت مکتوب به سایر اعضاء کارگروه شامل نمایندگان وزارت نفت و وزارت صمت ارسال نماید. بازدید باید حداقل در یک فاصله زمانی ۱۰ روزه، از زمان ثبت درخواست متقاضی در سامانه، انجام شود.

۶-۱-۷-۶ اداره کل شرایط لازم برای انجام بازدید را به همراه زمان بازدید به واحد تولیدی متقاضی اعلام نموده و به همراه سایر اعضای کارگروه کدگذاری در زمان مقرر در محل واحد تولیدی حاضر گرددند. در صورت نیاز امکان کل می‌تواند

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآورده‌ها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

درخواست حضور نمونهبردار در فرآیند کدگذاری را برای شرکت بازرگانی ارسال نماید. همچنین باید رمان و محل نمونهبرداری را به اطلاع شرکت بازرگانی برساند.

۶-۷-۶ مرحله نمونهبرداری

۶-۷-۶-۱ نمونهبرداری از مواد اولیه و محصولات تولیدی با رعایت اصول و شرایط فرآیند کدگذاری باید توسط کارشناس اداره کل و یا نمونهبردار شرکت بازرگانی با نظارت مستقیم کارشناس اداره کل انجام گردد. در هر صورت حضور کارشناس اداره کل به عنوان نماینده سازمان و همچنین حضور نماینده‌گان وزارت صمت و نفت در زمان نمونه‌برداری و نظارت بر صحبت انجام فرآیند الزامی است.

۶-۷-۶-۲ تمامی مراحل فرآیند کدگذاری از جمله مراحل مربوط به نمونهبرداری باید توسط دوربین فیلم برداری همراه کارشناس اداره کل ثبت و ضبط شده و در سامانه بارگذاری گردد.

۶-۷-۶-۳ نمونه‌های برداشته شده باید در ظروف مخصوص و دارای شرایط مشابه ظروف نمونهبرداری مطابق با شرایط بندهای ۳-۶ و ۷-۱-۶ جمع اوری گردد.

۶-۷-۶-۴ صورتجلسه نمونهبرداری و صورتجلسه بازدید به صورت الکترونیکی تکمیل شده و پس از امضاء توسط کلیه اعضاء کارگروه، نماینده صاحب کالا و نمونهبردار در سامانه بارگذاری گردد. (کاربرگ «فرم نمونهبرداری جهت کدگذاری فرآورده‌ها و مشتقات نفتی در محل واحد تولیدی» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۴) و (کاربرگ «فرم صورتجلسه بازدید از واحد تولیدی متقارضی کدگذاری» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۵)

۶-۷-۶-۵ نمونه‌های پلمب شده پس از اتمام بازدید، باید بلافاصله به اداره کل منتقل شده و در آنجا بارکد رمز محروم‌مانه توسط سامانه تولید و به نمونه‌ها الصاق گردد. همچنین بدون محدودش کردن درپوش آلومینیومی هولوگرام‌دار، در پلمب شده شماره‌دار جدا شده و یک در جدید مجدداً پلمب گردد.

۶-۷-۶-۳ مرحله انجام آزمون

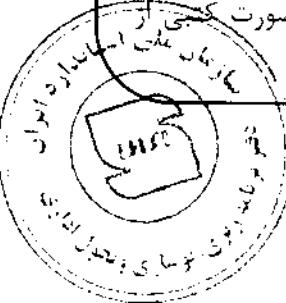
۶-۷-۶-۱ آزمایشگاه همکار جهت آزمون توسط سامانه انتخاب شده و درخواست انجام آزمون به همراه نوع آزمون‌های درخواستی توسط اداره کل از طریق سامانه به آزمایشگاه ارسال گردد.

۶-۷-۶-۲ هزینه خدمات کدگذاری مطابق آیین‌نامه اجرایی تعیین طبقه‌بندی و محاسبه کارمزد خدماتی اعلام شده و هزینه آزمون مطابق تعریفهای اعلامی، از طریق درگاه امن پرداخت الکترونیک از متقارضی دریافت گردد.

۶-۷-۶-۳ نمونه‌های پلمب شده باید از طریق پست به آزمایشگاه ارسال شده و ردیابی نمونه‌ها بنحو مقتضی تا زمان دریافت نتایج آزمون انجام گردد. از زمان اتمام بازدید، اداره کل دو روز کاری مهلت دارد که نمونه‌های آماده شده را تحويل پست نماید.

۶-۷-۶-۴ آزمایشگاه همکار پس از دریافت نمونه‌ها، باید دریافت آنها را از طریق سامانه به اداره کل اعلام نموده و حداقل ۱۰ روز کاری مهلت دارد که نسبت به انجام آزمون و ارسال نتایج آزمون در سامانه اقدام نماید. پس از اتمام

مهلت تعیین شده، سامانه هشداری به آزمایشگاه همکار و اداره کل ارسال می‌نماید. اداره کل باید بصورت کتبی از

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

آزمایشگاه پیگیری لازم را جهت تسريع در ارسال نتایج به عمل آورد. در صورت عدم توجه آزمایشگاه به زمانبندی، تخلف آزمایشگاه و تاخیر در ارسال نتایج، پس از بارگذاری نتایج از طریق سامانه به دفتر اعلام می‌گردد. تاخیر در ارسال نتایج توسط آزمایشگاه‌ها دارای امتیاز منفی برای آنها بوده و در هر بار تاخیر، ۱۰ درصد از ظرفیت نمونه‌های ارسالی به آنها توسط سامانه کاسته خواهد شد. در صورتی بعد از گذشت ۳ ماه از کاهش ظرفیت، هیچگونه تاخیر در اعلام نتایج ازمون و یا تخلفات دیگر از آزمایشگاه مشاهده نشود، آزمایشگاه می‌تواند درخواست برگشت ظرفیت به میزان اولیه را به دفتر ارسال نماید. دفتر در صورت تأیید عدم مشاهده تخلف می‌تواند بعد از ۳ ماه، ظرفیت آزمایشگاه را به حالت اولیه برگرداند.

۶-۷-۵ آزمایشگاه باید هرماه یکبار ظروف نمونه ازمنون شده به اداره کل عودت نماید.

۶-۷-۶ در صورت وجود باقیمانده نمونه، توسط آزمایشگاه بمدت ۲ ماه مطابق شرایط بند ۲-۸-۶ نگهداری شده و پس از اتمام زمان دو ماهه آزمایشگاه باید جهت امتحان باقیمانده نمونه به همراه ظروف نمونه را به اداره کل عودت نماید. ۶-۷-۷ اداره کل بر اساس تفاهم نامه با شرکت پخش منطقه‌ای و سازمان پسماند شهرداری، می‌تواند باقیمانده فرآوردها و مشتقات نفتی را جهت امتحان به شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه طی صورت جلسه‌ای تحويل نموده و ظروف نمونه را به سازمان بازیافت پسماند شهرداری ارسال نماید.

۶-۷-۴ مرحله بررسی نتایج آزمون

۶-۷-۵ پس از دریافت نتایج آزمون، باید کلیه مدارک و مستندات توسط اداره کل حداقل ظرف دو روز کاری برای بررسی به کارگروه مرکزی ارسال گردد.

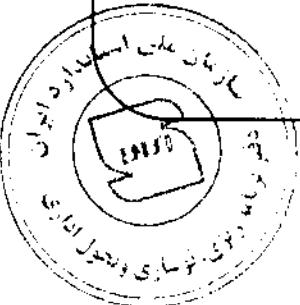
۶-۷-۶ در صورت تأیید درخواست توسط کارگروه مرکزی کدگذاری، ضمن تخصیص کد از طریق سامانه، مراتب به صورت مكتوب به دفتر صادرات گمرک و وزارت صمت ارسال می‌گردد. در غیر اینصورت، اعلام نظر کارگروه از طریق سامانه به استان مربوطه ارجاع می‌گردد.

۶-۸ نمونه‌های شاهد

۶-۸-۱ تهییه و ارسال نمونه شاهد

۶-۸-۱ اخذ دو نمونه شاهد به ازاء هر نمونه اصلی ضروری می‌باشد. ظروف، پلمب و مقدار هر یک از نمونه‌های شاهد اخذ شده باید همانند نمونه‌های اصلی و مطابق بند ۳-۶ باشد.

۶-۸-۲ نمونه‌های شاهد مربوط به فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت، تحويل نماینده گمرک شده تا در محل مناسب در گمرک نگهداری شود. رسید تحويل نمونه‌های شاهد بصورت الکترونیک با امضاء نماینده گمرک تهییه و در سامانه برای اداره کل ارسال گردد. (کاربرگ «فرم رسید تحويل نمونه شاهد» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۶). مدت نگهداری نمونه‌های شاهد اخذ شده بر اساس دستورالعمل ماده ۴۵، شش ماه پس از اعلام نتیجه قطعی تعیین ماهیت توسط کارگروه بوده و چنانچه نتیجه اعلامی از سوی کارگروه، مورد اعتراض ذینفع قرار

دستور العمل

تاریخ تجدیدنظر:

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

گیرد و یا پرونده نزد مرجع قضایی در حال رسیدگی باشد، مهلت نگهداری نمونه منوط به ابلاغ مرجع یاد شده و تا زمان وصول نتیجه قطعی رسیدگی به اعتراض واصله می‌باشد.

۳-۱-۸-۶ در صورت اعلام کارگروه مبنی بر درخواست آزمون شاهد برای محموله‌های صادراتی، عبور (ترانزیت) و ورود موقت، گمرک اجرایی به مدت یک هفته مهلت دارد تا نمونه شاهد را مستقیماً تحويل نماینده حراست اداره کل نماید. دریافت نمونه‌های شاهد توسط شرکت بازرگانی نمونهبردار مجاز نبوده و تخلف محسوب می‌گردد. اداره کل پس از دریافت نمونه‌های شاهد، باید نسبت آمداده‌سازی نمونه‌ها مطابق بند ۴ اقدام نماید. سپس آزمایشگاه همکار از طریق الگوریتم تصادفی انتخاب شده و نوع آزمون مورد درخواست عیناً مطابق آزمون‌های درخواستی کارگروه از طریق سامانه به آزمایشگاه همکار ارسال و نمونه‌های آماده شده به پست جهت ارسال به آزمایشگاه تحويل می‌گردد. اداره کل از زمان دریافت نمونه‌های شاهد از گمرک بمدت دو روز کاری مهلت دارد تا نمونه‌های آماده شده را به پست تحويل نماید.

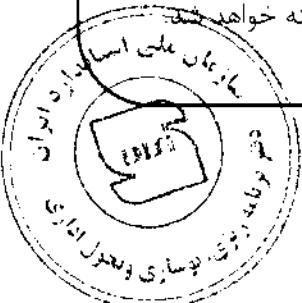
۶-۱-۸-۶ نمونه‌های شاهد مربوط به فرآیند کدگذاری پس از تهیه صورتجسم، مطابق بند ۳-۶ پلمب شده و یکی از آنها تحويل واحد تولیدی شده و نمونه دوم توسط اداره کل نگهداری گردد. (کاربرگ «فرم نمونهبرداری جهت کد گذاری فرآوردها و مشتقات نفتی در محل واحد تولیدی» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۴)

۶-۱-۸-۶ مهلت نگهداری نمونه تا زمان تکمیل فرآیند بررسی پرونده و اعلام نظر نهایی (تأیید/عدم تأیید) کارگروه مرکزی می‌باشد. در صورت نیاز به آزمون نمونه شاهد، ابتدا نمونه شاهدی که در اختیار اداره کل می‌باشد، برای آزمون ارسال گردد. در صورت نیاز به انجام آزمون برای مرتبه سوم از نمونه شاهد تحويل شده به واحد تولیدی استفاده گردد. در صورت اعلام کارگروه مرکزی مبنی بر نیاز به انجام آزمون نمونه شاهد، اداره کل دو روز کاری پس از اعلام کارگروه، مهلت دارد که آزمایشگاه همکار را بصورت تصادفی انتخاب و نمونه‌ها را تحويل پست نماید. آماده سازی نمونه‌ها، مشابه بند ۶-۲۰-۷ می‌باشد.

۶-۱-۸-۶ نمونه‌های شاهد مربوط به محموله‌های مکشوفه پس از پلمب مطابق بند ۳-۶ و پس از اخذ رسید، تحويل نماینده دستگاه کاشف گردد. (کاربرگ «فرم رسید تحويل نمونه شاهد» به شماره مدرک ۱۵۱/۲۶۳-۶)

۶-۱-۸-۷ مهلت نگهداری نمونه تا زمان وصول نتیجه قطعی رسیدگی به پرونده مکشوفه توسط مراجع قضایی می‌باشد. در صورت اعلام کارگروه مبنی بر نیاز به انجام آزمون نمونه شاهد، ابتدا نمونه شاهدی که در اختیار اداره کل می‌باشد، برای آزمون ارسال گردد. در صورت نیاز به انجام آزمون برای مرتبه سوم، اداره کل دو روز کاری پس از اعلام کارگروه، مهلت دارد که نمونه شاهد را از دستگاه کاشف کتابخانه خواست نموده و تحويل گیرد. پس از دریافت نمونه‌ها از دستگاه کاشف باید آزمایشگاه همکار بصورت تصادفی انتخاب و فاکتورهای آزمون عیناً مطابق درخواست کارگروه از طریق سامانه برای آزمایشگاه ارسال گردد. آماده سازی نمونه‌ها، مشابه بند ۶-۴ انجام گردد. از زمان دریافت نمونه‌ها، اداره کل دو روز کاری مهلت دارد که نمونه‌ها را آماده و تحويل پست نماید.

۶-۱-۸-۸ مهلت ازmon نمونه‌های شاهد توسط آزمایشگاه‌های همکار عیناً برابر با مدت زمان مورد نیاز برای نمونه‌های اصلی متناظر بوده و در صورت عدم رعایت زمان‌بندی اعلام شده، ۱۰ درصد از ظرفیت آزمایشگاه کاسته خواهد شد.

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۲-۸-۶ شرایط نگهداری نمونه‌ها

۶-۲-۸-۶ آنمونه‌های فرآوردها و مشتقات نفتی بایستی در محیطی سرپوشیده، دور از نور آفتاب و گرد و غبار نگهداری شود. این محیط باید دارای تهווیه مناسب و کافی بوده و دارای امکانات لازم برای ایجاد سرمایش و حفظ دما در محدوده ۲۵ درجه سانتیگراد باشد. همچنین فضای آن باید طبقه‌بندی شده و نمونه‌ها بر اساس شماره پلمب و تاریخ نمونه‌برداری در ردیف‌های مجزا دسته‌بندی گردد.

۶-۲-۸-۶ تهیه مکان نگهداری نمونه‌های شاهد و ایجاد شرایط مناسب مطابق فوق برای نمونه‌های مربوط به فرآوردها و مشتقات نفتی صادراتی، ورود موقت و عبور (ترانزیت) مطابق تبصره ۷ ماده ۲۶ دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردها و مشتقات نفتی در امور گمرکی، بر عهده گمرک می‌باشد. بدیهی است که در صورت عدم تامین فضا و شرایط محیطی مناسب برای نمونه‌های شاهد، امکان تبخیر (در اثر گرم بودن محیط) و تغییر آنالیز ماده وجود دارد و مسئولیت از بین رفتن نمونه شاهد بر عهده گمرک می‌باشد.

۶-۲-۸-۶ تهیه مکان نگهداری نمونه‌های شاهد و ایجاد شرایط مناسب مطابق فوق برای نمونه‌های مربوط به فرآوردها و مشتقات نفتی مربوط به فرآیند کدگذاری بر عهده اداره کل می‌باشد. بدیهی است که در صورت عدم تامین فضا و شرایط محیطی مناسب برای نمونه‌های شاهد، امکان تبخیر (در اثر گرم بودن محیط) و تغییر آنالیز ماده وجود دارد و مسئولیت از بین رفتن نمونه شاهد بر عهده اداره کل می‌باشد.

۶-۹ دریافت هزینه

۶-۹-۶ کلیه هزینه‌های مترتب بر فرآیندهای مورد اشاره در این دستورالعمل، مطابق آیین نامه اجرایی تعیین طبقه‌بندی و محاسبه کارمزد خدماتی سازمان (آخرین ویرایش) از صاحب کالا دریافت می‌گردد.

۷- مستندات مرتبه

۷-۱ استاندارد ملی ایران به شماره ۴۱۸۹

۷-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۱۸۲۲۷

۷-۳ دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردها و مشتقات نفتی در امور گمرکی

۷-۴ دستورالعمل رسیدگی به اختلافات و گزارش‌های واصله در خصوص شرکت‌های بازرگانی کالای تأیید صلاحیت شده به شماره مدرک ۱۵۲/۲۳۵

۷-۵ شیوه نامه نحوه واگذاری امور تصدی گری مرتبط با ارزیابی کیفیت کالاهای وارداتی و صادراتی به شرکت‌های بازرگانی تأیید صلاحیت شده

نشانیت نهفته

دستورالعمل

عنوان: نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

۸- بایگانی سوابق

کلیه سوابق حاصل از تدوین، تکمیل و تصویب این دستورالعمل به مدت پنج سال و سایر موارد مربوط به مدت ده سال در اداره کل نگهداری می‌شود.

۹- گیرندگان مدرک

ریاست سازمان، معاونت‌ها، دفاتر و مراکز ستادی سازمان، ادارات کل استانی سازمان و پژوهشگاه استاندارد

۱۰- پیوست‌ها

۱-۱ پیوست شماره ۱: کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)» به شماره مدرک ۱/۱۵۱/۲۶۳

۲-۱ پیوست شماره ۲: کاربرگ «فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخازن)» به شماره مدرک ۲/۱۵۱/۲۶۳

۳-۱ پیوست شماره ۳: کاربرگ «فرم نمونهبرداری از فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)» به شماره مدرک ۳/۱۵۱/۲۶۳

۴-۱ پیوست شماره ۴: کاربرگ «فرم نمونهبرداری جهت کدگذاری فرآوردها و مشتقات نفتی در محل واحد تولیدی» به شماره مدرک ۴/۱۵۱/۲۶۳

۵-۱ پیوست شماره ۵: کاربرگ «فرم صورتجلسه بازدید از واحد تولیدی متفاضی کدگذاری» به شماره مدرک ۵/۱۵۱/۲۶۳

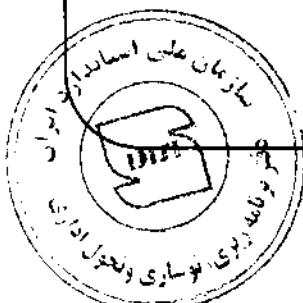
۶-۱ پیوست شماره ۶: کاربرگ «فرم رسید تحويل نمونه شاهد» به شماره مدرک ۶/۱۵۱/۲۶۳

۷-۱ پیوست شماره ۷: کاربرگ «جدول زمانبندی نمونهبرداری از مشتقات و فرآوردها و مشتقات نفتی» به شماره مدرک ۷/۱۵۱/۲۶۳

۱۱- مدارک منسوخ شده

در این دستورالعمل کاربرد ندارد.

"این دستورالعمل در دویست و چهاردهمین شورای معاونین سازمان ملی استاندارد ایران به تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱ مورد تصویب قرار گرفت."

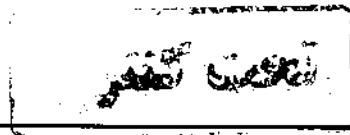
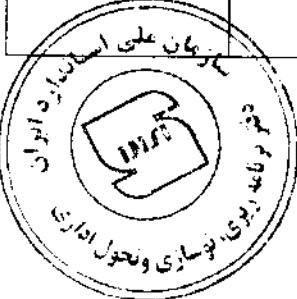

نهاد اسناد

دستورالعمل

عنوان: نمونه برداری از فرآورده‌ها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

تأیید گشته	تصویب گشته	بررسی گشته	تهیه گشته	
مهدی اسلام پناه	۱. احسان ساده ۲. پرویز درویش ۳. مائشه الله درستکار ۴. علی اصغر صباح الوانی ۵. حسن خانه زر ۶. سید محمود هاشمی ۷. صادق محی ۸. مجید آقابابایی ۹. سید ابراهیم ابراهیمی ۱۰. محمدرضا درگاهی	۱. حسن خانه زر ۲. فرحتاز قلاسی مود ۳. علی اصغر شهابی ۴. فریده رحیم پور ۵. امیر شاهین ۶. محمد سجاد گازار ۷. احسان شکوری ۸. فریبا دستیار ۹. رضا فخری ۱۰. محمد آینی ۱۱. منصوره مظاہری ۱۲. محمد میرزا بیانی	۱. الهام کریمی ۲. نسیم رخshan ۳. مریم منظری ۴. نجمه نوروزی ۵. گلزار موسوی	نام و نام خانوادگی
رئيس سازمان	۱. معاون ارزیابی کیفیت ۲. معاون تدوین و ترویج استاندارد ۳. معاون توسعه مدیریت، امور حقوقی و ملی ۴. سرپرست پژوهشگاه استاندارد ۵. رئیس مرکز اندازه شناسی، اوزان و مقیاسها ۶. سرپرست مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران ۷. مدیر کل دفتر حوزه ریاست هماهنگی امور استانها و دبیرخانه شورای عالی استاندارد ۸. مشاور و مدیر کل بازرگانی پاسخگویی به شکایات و ارزیابی عملکرد ۹. مدیر کل امور حقوقی و مجلس ۱۰. سرپرست معاونت نظارت بر اجرای استاندارد	۱. رئیس مرکز اندازه شناسی، اوزان و مقیاسها ۲. مدیر کل دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی ۳. مدیر کل دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی ۴. معاون برنامه ریزی و بودجه (دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری) ۵. مشاور معاونت ارزیابی کیفیت ۶. سرپرست دفتر نظارت بر اجرای استاندارد انرژی و محیط زیست ۷. مشاور مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران ۸. رئیس گروه تأیید صلاحیت نهادهای بازرگانی کالا، خدمات و انرژی (مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران) ۹. معاون امور مجلس اداره کل امور حقوقی و مجلس ۱۰. معاون دفتر حوزه ریاست هماهنگی امور استانها و دبیرخانه شورای عالی استاندارد ۱۱. معاون پژوهش و فناوری پژوهشگاه استاندارد ۱۲. مشاور در حوزه معاونت توسعه مدیریت، امور حقوقی و مجلس	۱- سرپرست معاونت دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی ۲- کارشناس دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی ۳- کارشناس دفتر ارزیابی کیفیت کالا و خدمات ۴- کارشناس دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی ۵- رئیس گروه ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی	سمت

۲۲ از ۲۲

صفحه :

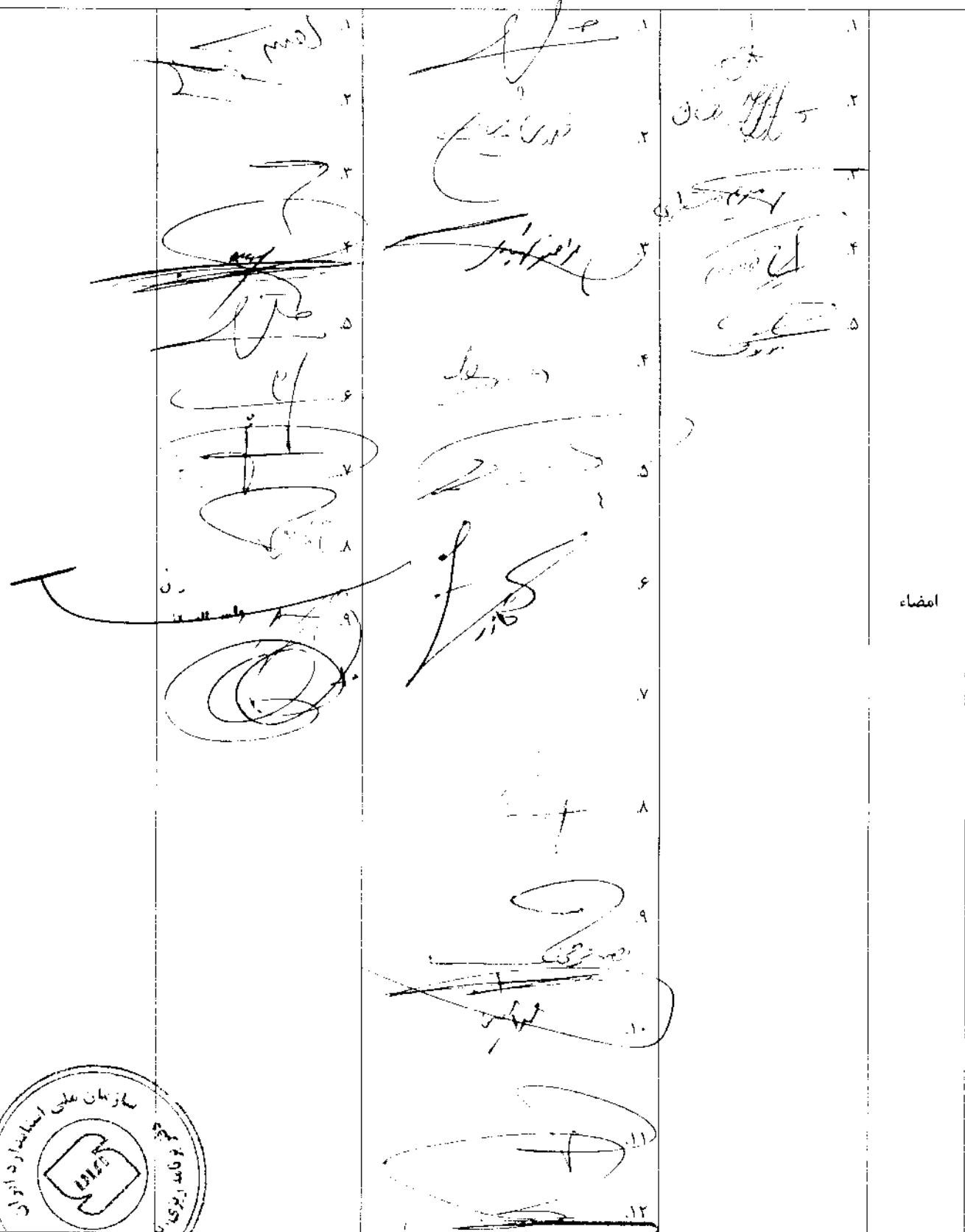
شماره مدرک:

تاریخ تجدیدنظر:

روش اجرایی

شماره تجدیدنظر:

عنوان: نمونه برداری از فرآورده ها و مشتقات نفتی برای تعیین ماهیت و کدگذاری

نشانیت نظر

پیوست شماره ۱

کاربرگ

فرم نمونه بردازی فرآورده‌ها و مشتقات نفتی (تانکر)

تکمیلت کننده

صفحه: ۱ از ۱

کاربرگ

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره تجدیدنظر: ۰

عنوان: فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)

فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (تانکر)

درخواست نمونهبرداری: شماره ..... تاریخ ..... ساعت .....

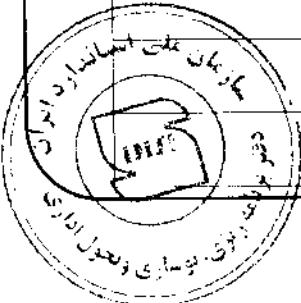
شرح کالا:

نام صاحب کالا:

نام نماینده صاحب کالا: (نماینده صاحب کالا باید دارای معرفی نامه کتبی معتبر از شرکت صادر کننده باشد)

شماره کوتاز	ساعت شروع و پایان نمونهبرداری	تاریخ نمونهبرداری	کد رهگیری محولمانه	شماره پلمب نمونه اصلی	شماره پلمب نمونه شاهد	شماره پلاک تانکر
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						
۱۱						
۱۲						
۱۳						

نمایندگان	نام نماینده	امضاء و تاریخ	ملاحظات
نماینده حراست گمرک			
نماینده کمیسیون مبارزه با قاچاق استان			
نماینده دادستانی			
نماینده حراست اداره کل نمونهبردار			
نماینده صاحب کالا			

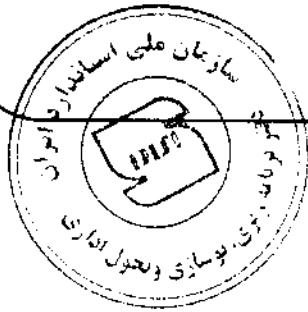

تمام محتوا محفوظ

پیوست شماره ۲

کاربرگ

فرم نمونه برداری فرآورده‌ها و مشتقات نفتی (مخزن)

تکمیلت

کاربرگ

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره تجدیدنظر: •

عنوان: فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخزن)

فرم نمونهبرداری فرآوردها و مشتقات نفتی (مخزن)

درخواست نمونهبرداری: شماره ..... ساعت ..... تاریخ .....

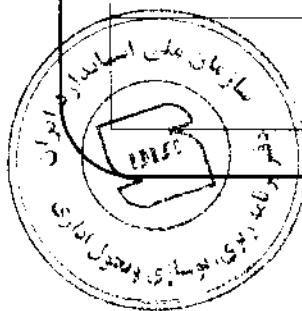
شرح کالا:

نام صاحب کالا:

نام نماینده صاحب کالا: (نماینده صاحب کالا باید دارای معرفی نامه کتبی معتبر از شرکت صادر کننده باشد)

شماره کوتاز	ساعت شروع و پایان نمونهبرداری	تاریخ نمونهبرداری
نوع مخزن:	شماره پلمب نمونه اصلی	شماره پلمب نمونه شاهد
تعداد نمونه بوداشته شده از مخزن:		
ارتفاع نمونه گیری:		

نماینده‌گان	نام نماینده	امضاء و تاریخ	ملاحظات
نماینده حراس است گمرک			
نماینده کمیسیون مبارزه با قاچاق استان			
نماینده دادستانی			
نماینده حراس استاداره کل			
نمونه‌بردار			
نماینده صاحب کالا			

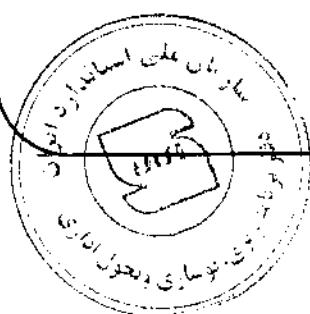

تکمیلی

پیوست شماره ۳

کاربرگ

فرم نمونه برداری فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)

نحوه
استفاده

کاربرگ

تاریخ تجدیدنظر:

شماره تجدیدنظر:

عنوان: فرم نمونه برداری فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)

فرم نمونه برداری فرآوردها و مشتقات نفتی (فرآورده مظروف)

نامه درخواست نمونه برداری گمرک: شماره ..... تاریخ ..... ساعت .....

شرح کالا:

نام صاحب کالا:

نام نماینده صاحب کالا: (نماینده صاحب کالا باید دارای معرفی نامه کتبی معتبر از شرکت صادر کننده باشد)

تاریخ نمونه برداری

ساعت شروع و پایان نمونه برداری

شماره کوتاژ

کد رهگیری محرمانه

شماره پلیمب نمونه شماره پلیمب نمونه شاهد

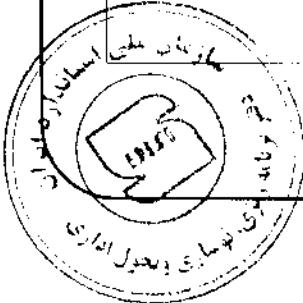
تعداد کل بیهوده:

اصلی

تعداد نمونه بیش از اختلاط:

تعداد نمونه مخلوط:

نماینده گان	نام نماینده	امضاء و تاریخ	ملاحظات
نماینده حراست گمرک			
نماینده کمیسیون مبارزه با قاچاق استان			
نماینده دادستانی			
نماینده حراست اداره کل			
نمونه بردار			
نماینده صاحب کالا			

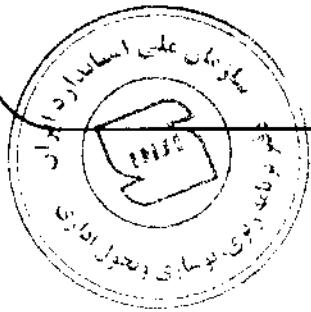

تمامی حقوق محفوظ است

پیوست شماره ۴

کاربرگ

فرم نمونه برداری جهت کدگذاری فرآورده‌ها و مشتقات
نفتی در محل واحد تولیدی

شناخته شده

کاربرگ

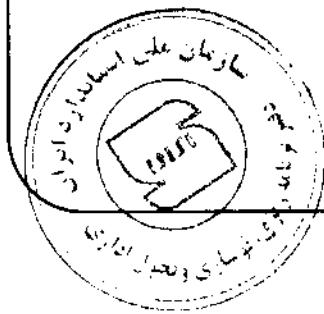
تاریخ تجدیدنظر: -

شماره تجدیدنظر: +

عنوان: فرم نمونهبرداری جهت کدگذاری فرآوردها و مشتقات نفتی در محل واحد تولیدی

فرم نمونهبرداری جهت کدگذاری فرآوردها و مشتقات نفتی در محل واحد تولیدی

شماره	اداره کل	بوق نمونهبرداری
تاریخ		
نام واحد تولیدی		
آدرس واحد تولیدی		
محل نمونهبرداری؛ مخزن مواد اولیه		
خط تولیدی کارخانه		
مخزن محصولات		
مشخصات نمونه:		
نام و نوع کالا		
نام یا علامت تجاری		
شماره پلیمب /مهر		
تاریخ تولید		
مقدار و مشخصات فیزیکی (اندازه، رنگ، نوع بسته بندی)		
نمونه شاهد در تاریخ	با نام و مشخصات	فوق الاشاره اخذ و تحويل واحد
		تولیدی شد.
صاحب کالا مایل به دریافت و تحويل نمونه شاهد نگردید و حق اعتراض را از خود سلب می نماید ۰		
نام و نام خانوادگی نمونهبردار		
نماینده اداره کل استاندارد		
نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت		
نماینده شرکت نفت		
مدیر کنترل کیفیت		
مسئول واحد نمونهبرداری شده		
تاریخ و امضا		

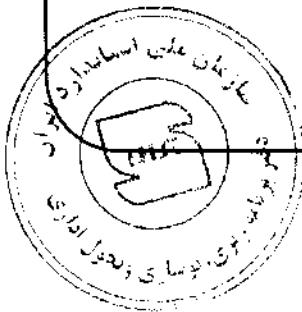

تکمیلی

پیوست شماره ۵

کاربرگ

فرم صورتجلسه بازدید کارگروه کدگذاری استانی

فهرست تجهیزات

کاربرگ

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره تجدیدنظر: ۰

عنوان: فرم صور تجلیسه بازدید کارگروه کدگذاری استانی

فرم صور تجلیسه بازدید کارگروه کدگذاری استانی

ساعت پایان:	ساعت شروع:	تاریخ بازدید:
		نام شرکت تولیدی
		کد محصول

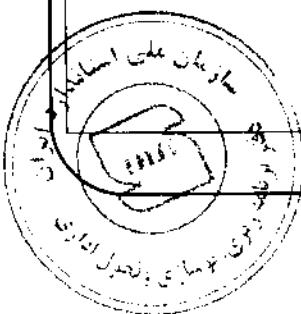
۱- لیست مواد اولیه مصرفی:

۲- بررسی پروانه بهره برداری معتبر و مرتبط بر اساس ضوابط اعلامی وزارت صمت (این قسمت توسط نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تکمیل شود):

۳- مقیاس تولید محصول (آزمایشگاهی یا صنعتی):

۴- لیست تجهیزات موجود:

محل امضاء:

کاربرگ

کاربرگ

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره تجدیدنظر: •

عنوان: فرم صور تجلیسه بازدید کارگروه کدگذاری استانی

- ۵- در صورتی که محصول هیدرولرین حاصل از برش گیری، شیرین سازی، خاک رنگیر، ضایعات لاستیک و پلاستیک، کراکینگ می باشد جدول ذیل برای هر قسمت از فرآیند به تفکیک تکمیل گردد:

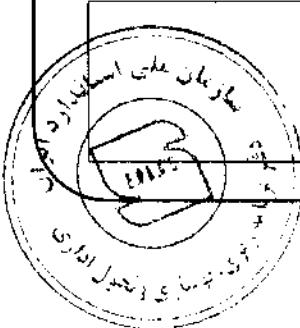
نکته: برای این گونه محصولات استانداردسازی می بایست در مقیاس صنعتی انجام شود.

		تعداد برش ها / محصولات استحصال شده
برش دوم:	برش اول:	درصد استحصال هر برش / محصول
برش دوم:	برش اول:	درصد هدر رفت

- ۶- شرح بازرسی اولیه (کنترل مخازن، راکتورها، برج های نقطه ای، لوله ها، شیرآلات و سایر تجهیزات موجود، اطمینان از عدم وجود هرگونه ماده یا ترکیب در تجهیزات قبل از شروع فرآیند):
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

- ۷- شرح بازرسی مواد اولیه (کنترل مواد اولیه، ثبت مقدار مواد اولیه موجود، نمونه برداری از مواد اولیه):
- .....
- .....
- .....
- .....

محل امضاء:

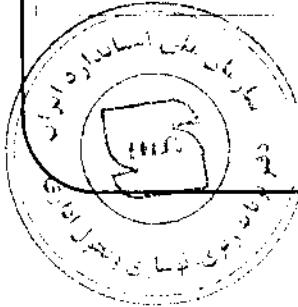
تمام شد

عنوان: فرم صور تجلیسه بازدید کارگروه کدگذاری استانی

۸. شرح بازرگانی فرآیند تولید (توضیح مراحل و روش تولید، مواد افزودنی و کاتالیزورهای مورد استفاده، دما و فشار عملیات در طی انجام فرآیند، زمان لازم برای تولید محصول، ارتفاع، قطر و تعداد سینی های برج تقطیر، حجم راکتورها، اطمینان از عدم وجود هرگونه ماده یا ترکیب غیر از مواد اولیه اعلام شده به فرآیند، نمونه برداری از محصول، محاسبه مواد اولیه تبدیل نشده، باقیمانده و مقدار اتلاف و هدرفت و ...)

۹. شرح اشکالات و نواقص مشاهده شده (اشکالات فرآیندی، نقص در تجهیزات، عدم توانایی نیروی انسانی، اشکالات ایمنی مانند عدم تجهیزات اطفاء حریق و ...)

نمایندگان	نام نماینده	امضه و تاریخ	ملاحظات
نماینده اداره کل استاندارد			
نماینده وزارت نفت در استان			
نماینده سازمان صمت در استان			
نماینده کمیسیون مبارزه با قاچاق استان			

سازمان ملی
استاندارد ایران

پیوست شماره ۶

کاربرگ

فرم رسید تحويل نمونه شاهد

سازمان ملی استاندارد ایران

عنوان: فرم رسید تحويل نمونه شاهد

فرم رسید تحويل نمونه شاهد

نمونه شاهد محموله صادراتی عبور (ترانزیت) ..... مکشوفه نام دستگاه کاشف:

درخواست نمونه برداری: شماره ..... تاریخ ..... ساعت.

شرح کالا طبق اظهار:

نام صاحب کالا:

تعداد نمونه شاهد:

شماره پلیمب نمونه ها:

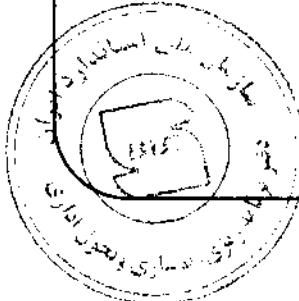
..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

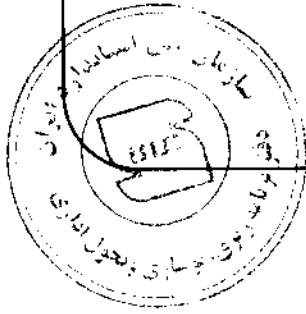
نام و نام خانوادگی	سمت	امضاء و تاریخ
تحویل گیرنده نمونه شاهد	.....	.....
نمونه بردار انماینده سازمان ملی استاندارد	.....	.....

سازمان ملی استاندارد ایران

پیوست شماره ۷

جدول زمانبندی انجام نمونهبرداری از مشتقات و فرآوردهای نفتی

پیوست شماره ۷

تاریخ تجدیدنظر:

کاربرگ

شماره تجدیدنظر: ۰

عنوان: جدول زمان‌بندی انجام نمونه‌برداری از مشتقات و فرآورده‌های نفتی

جدول زمان‌بندی انجام نمونه‌برداری از مشتقات و فرآورده‌ها و مشتقات نفتی

نوع فرآیند	مرحله ارسال	درخواست	مرحله نمونه برداری	ارسال نمونه ها به آزمایشگاه	مرحله انجام آزمون	ارسال نتایج به کارگروه	مجموع زمان مورد نیاز
نمونه‌برداری از محموله‌های صادراتی و عبور (ترانزیت) و ورود موقت	یک ساعت	یک روز کاری (شروع از یک ساعت پس از دریافت درخواست)	یک روز کاری	۱۰ روز	۲ روز کاری	۱۵ روز کاری (پس از دریافت درخواست)	
نمونه‌برداری از محموله‌های مکشوفه	یک ساعت	یک روز کاری (شروع یک روز پس از دریافت درخواست)	یک روز کاری	۸ روز کاری	۳ روز کاری	۲ روز کاری (پس از دریافت درخواست)	
نمونه‌برداری جهت فرآیند کدگذاری	۲ روز کاری	۱۰ روز کاری (شروع بلافضله پس از دریافت درخواست)	۱۰ روز کاری	۱۰ روز	۲ روز کاری	۲۴ روز کاری	

یادآوری: مجموع زمان لازم صرفاً برای مراحل درخواست، نمونه‌برداری، آزمون و ارسال نتایج به کارگروه محاسبه شده است و زمان مورد نیاز برای بررسی پرونده در کارگروه‌های مربوطه، مطابق دستورالعمل "اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میانات گازی و فرآورده‌های مشتق نفتی در امور گمرکی" باید به این زمان اضافه گردد.

سازمان ملی
استاندارد ایران